

18 november 2024

Onderzoek haarlemmermeer omgevingsviewer WCAG 2.2-AA november 2024

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Niveau AA

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Onderzoeksresultaat	4
Uitzonderingen en specifieke situaties	5
Principe 1 Waarneembaar	7
Richtlijn 1.1 Tekstalternatieven	7
Richtlijn 1.2 Op tijd gebaseerde media	8
Richtlijn 1.3 Aanpasbaar	13
Richtlijn 1.4 Onderscheidbaar	23
Principe 2 Bedienbaar	37
Richtlijn 2.1 Toetsenbordtoegankelijke	37
Richtlijn 2.2 Genoeg tijd	40
Richtlijn 2.3 Toevallen	42
Richtlijn 2.4 Navigeerbaar	43
Richtlijn 2.5 Inputmodaliteiten	52
Principe 3 Begrijpelijk	57
Richtlijn 3.1 Leesbaar	57
Richtlijn 3.2 Voorspelbaar	59
Richtlijn 3.3 Assistentie bij invoer	62
Principe 4 Robuust	66
Richtlijn 4.1 Compatibel	66
Onderzoeksgegevens	71
Opdrachtgever	71
Type onderzoek	71

Onderzoeksdatum	71
Norm	71
Evaluatiemethode	71
Scope van het onderzoek	71
Steekproef	71
Gebruikte technieken	72
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning	72
Gebruikte browsersversies voor dit onderzoek	72
Afhankelijke technologie	72

Inleiding

Het toegankelijkheidsonderzoek naar <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart> is afgerond op 18 november 2024. Dit onderzoek laat zien in hoeverre deze op dit moment voldoet aan de internationaal geaccepteerde toegankelijkheidsrichtlijnen (WCAG 2.1). Een terugkoppeling van de hoofdzaken uit het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen op basis hiervan staan in de managementsamenvatting.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De richtlijnen zijn opgedeeld in vier principes (Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust). Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in meetbare succescriteria. Omdat WCAG techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden onderzocht.

De beschrijving van de succescriteria zijn in dit rapport ingekort. Volledige beschrijvingen zijn te vinden in de [WCAG documentatie](#). In het rapport geven we tevens bij ieder succescriterium een algemene toelichting. Hoewel de WCAG norm duidelijk genoeg is om onderzoeken goed te kunnen uitvoeren, kan de beoordeling van succescriteria op detailniveau de komende tijd veranderen. Zo is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgend onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt. Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, dient er rekening gehouden te worden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Zijn er naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kan er met ons contact worden opgenomen via info@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Voor (structurele) ondersteuning bij het toegankelijk maken van de digitale dienstverlening, kan er met onze servicedesk contact worden opgenomen via info@accessibility.nl of 030 - 239 82 70.

Onderzoeksresultaat

De website voldoet op dit moment nog niet geheel aan de vereisten voor WCAG 2.2, niveau AA. Van de 50 succescriteria hebben we bij 15 succescriteria één of meerdere verbeterpunten gevonden. Dit betekent dat de website nog niet volledig toegankelijk is.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website voor een groot deel al goed toegankelijk is en dat er duidelijk nagedacht is over de toegankelijkheid van de website. Zo kan op de website de content zowel in portretmodus als in landschapsmodus worden bekeken. Dit is van belang voor mensen die bijvoorbeeld een tablet op een rolstoel gemonteerd hebben en deze niet kunnen draaien. Er wordt geen instructie, bijvoorbeeld over waar content zich bevindt op een pagina of hoe content (zoals een knop, link, applicatie) te bedienen is, niet afhankelijk van zintuigen. Er kan 200% worden ingezoomd zonder verlies van content en functionaliteit. Dit is belangrijk voor mensen met visuele beperkingen.

Toch zijn er ook nog een aantal problemen gevonden ten aanzien van de toegankelijkheid. Een ontoegankelijke website zorgt er onder andere voor dat met name gebruikers die afhankelijk zijn van hulpsoftware problemen ervaren met de waarneembaarheid en/of bedienbaarheid. Denk daarbij vooral aan mensen met een visuele of motorische beperking. Deze groep mensen zal daarmee een beroep moeten doen op de andere kanalen van uw organisatie, zoals e-mail, telefoon of fysieke locatie. Hieronder worden een aantal bevindingen genoemd, verdeeld in de categorieën content en techniek. Zie de technische rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

Belangrijke aandachtspunten content

Informatie die wordt overgebracht door presentatie kan niet overal door de software bepaald worden. Zo zijn bijvoorbeeld niet alle koppen in de code opgemaakt als koppen, maar met een strong element. Dit is een probleem voor mensen die voorleessoftware gebruiken want die kan deze informatie dan namelijk niet overbrengen.

Belangrijke aandachtspunten techniek

Niet alle interactieve componenten binnen de website kunnen momenteel alleen met het toetsenbord worden bediend, wat problemen kan veroorzaken voor mensen die geen muis kunnen gebruiken. Er is ook nog een klein probleem gevonden met de paginatitels. Niet alle pagina's hebben een duidelijke en/of unieke paginatitel. Dit is belangrijk voor mensen die blind zijn en als eerste de titel van een pagina voorgelezen krijgen. Dan weten ze direct of ze op de juiste pagina zitten en waar de pagina precies over gaat.

Uitzonderingen en specifieke situaties

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzondering, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven er worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan. Zie voor de volledige uitleg <https://digitoegankelijk.nl/wetgeving/uitzonderingen>.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal succescriteria waar op dit moment aan wordt voldaan: 33 van de 49 succescriteria zijn als voldoende beoordeeld. Op de volgende pagina's worden de gevonden bevindingen per succescriterium toegelicht.

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	5 / 9	8 / 11	13 / 20
Bedienbaar	9 / 14	3 / 3	12 / 17
Begrijpelijk	3 / 5	5 / 5	8 / 10
Robuust	0 / 1	0 / 1	0 / 2
Totaal	17 / 29	16 / 20	33 / 49

PRINCIPE 1

Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze

RICHTLIJN 1.1

Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

SUCCESCRITERIUM 1.1.1 (NIVEAU A)

Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient, behalve voor de hierna vermelde situaties.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat in de header een logo met de volledige tekst "gemeente Haarlemmermeer". Deze informatieve afbeelding is als achtergrond toegevoegd en is daarom niet zichtbaar voor schermlezers. Er ontbreekt een alternatief voor de tekst.

Informatieve afbeeldingen mogen niet als achtergrond worden geplaatst wanneer een tekstalternatief ontbreekt. Het logo is een informatieve afbeelding en moet altijd een tekstalternatief bevatten waarin de volledige tekst van het logo is opgenomen. Voorzie dit logo van een alt-tekst waarin de volledige tekst van het logo voorkomt.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's staat in de footer een logo dat als link dient, met de volledige tekst "omgevingsviewer.nl". Het huidige tekstalternatief is "beeldmerk Omgevingsviewer". Het is belangrijk dat het tekstalternatief de volledige tekst van het logo bevat, zodat het een volledige en nauwkeurige representatie biedt voor gebruikers die schermlezers gebruiken. Geef dit logo een alt-tekst waarin de volledige tekst van het logo voorkomt.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Uitleg van dit succescriterium

Alle belangrijke niet-tekstuele content zoals afbeeldingen, knoppen en formulier invoervelden, moeten een tekstueel alternatief of naam hebben. Dan kan de voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen. Voor sommige niet-tekstuele content, zoals video en audio, zijn aparte succescriteria (1.2.1 tot en met 1.2.5). Voor succescriterium 1.1.1 hoeft daarom alleen een beschrijvende naam boven die content geboden te worden.

Voor informatie over CAPTCHA, zie het desbetreffende artikel op onze website: www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/captcha

RICHTLIJN 1.2

Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

SUCCESCRIERIUM 1.2.1 (NIVEAU A)

Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Dit succescriterium heeft betrekking op alles wat alleen geluid is (dus zonder beeld) of alleen videobeeld (dus zonder geluid). Hiervoor dient een volledig uitgeschreven tekst te worden geboden, zodat dezelfde informatie ook voor dove en blinde bezoekers beschikbaar is. Bij alleen videobeeld mag ook een geluidspoor worden geboden, waarmee alle visuele informatie aan blinde bezoekers wordt voorgelezen.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op:
www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

SUCCESCRITERIUM 1.2.2 (NIVEAU A)

Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een video dient ondertiteling geboden te worden. Op die manier is de informatie ook beschikbaar voor bezoekers die doof of slechthorend zijn. Er is een uitzondering, waarbij geen ondertiteling geboden hoeft te worden: als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op:
www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

SUCCESCRIERIUM 1.2.3 (NIVEAU A)

Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

Voor succescriterium 1.2.3 (niveau A) zijn twee uitzonderingen, waarbij geen audiodescriptie nodig is:

1. Er wordt een uitgeschreven transcript geboden. Dit transcript dient alle informatie in de video (dus beeld en geluid) in de juiste volgorde bevatten.
2. Als concreet is aangegeven dat de video een media-alternatief is voor de tekst op de pagina én de video ook niet meer informatie geeft dan die tekst.

LET OP: bovenstaande uitzonderingen gelden niet voor succescriterium 1.2.5 (niveau AA).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

---

SUCCESCRITERIUM 1.2.4 (NIVEAU AA)

Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor alle gesproken tekst en andere belangrijke geluiden in een live video dient ondertiteling geboden te worden. Het doel van dit succescriterium is om mensen die doof of slechthorend zijn in staat te stellen live video's te bekijken.

SUCCESCRITERIUM 1.2.5 (NIVEAU AA)

Audiodescriptie (vooraf opgenomen)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Audiodescriptie is gesproken tekst die is toegevoegd aan het standaard audiospoor om belangrijke visuele details te beschrijven, die niet vanuit het standaard audiospoor alleen te begrijpen zijn. Vaak kan audiodescriptie in een videospeler aan of

---

Uitleg van dit successcriterium

uit worden gezet. De audiodescriptie is belangrijk voor blinde bezoekers, die niet kunnen zien wat in beeld gebeurt/verschijnt.

In tegenstelling tot succes criterium 1.2.3 (niveau A), is er voor succes criterium 1.2.5 (niveau AA) geen uitzondering mogelijk en dient altijd audiodescriptie geboden te worden (indien nodig).

Zie voor meer informatie ons artikel over online video op: www.accessibility.nl/kennisbank/videotutorial

---

RICHTLIJN 1.3

Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

SUCCESSCRITERIUM 1.3.1 (NIVEAU A)

Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op de "Start" pagina onder het kopje "Start" wordt het strong-element gebruikt om hele zinnen vetgedrukt weer te geven, zoals "Vanaf 1 januari 2024 ..." en "Neemt u dus ...". Voor visuele presentatie, zoals vetgedrukte tekst, dient echter een stylesheet te worden gebruikt. Het strong-element heeft een semantische

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

functie en is bedoeld om inhoud te benadrukken, niet voor visuele opmaak. Gebruik CSS om deze teksten vetgedrukt weer te geven.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/begrippen/> (hier is het strong-element gebruikt voor opmaak bij de woorden "Aanbouwen", "Aanbouw", "Achtererfgebied", enzovoort.)

Op de volgende pagina's zijn koppen als "Omgevingsplan", "Hoe lang duurt de procedure voor een omgevingsvergunning?" en "Conceptaanvraag" opgemaakt met het strong-element. Het strong-element is niet bedoeld als vervanging voor koppen. Dit element heeft een specifieke semantische betekenis en mag niet worden gebruikt om titels of koppen te markeren. Gebruik de juiste heading-elementen (h1 - h6) om koppen te structureren en visueel te onderscheiden.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/omgevingsbeleid/>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/commissie-omgevingskwaliteit/> (bijv. koppen: "Welke regels gelden in mijn omgeving", "Erfgoed", "Beeldkwaliteitsplan")

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/proclaimer/> (koppen: "Actualiteit" en "Gebruik")

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/contact/> (koppen: "Telefonisch", "E-mail", "Langskomen" en "Postadres")

Op de kaartpagina zijn koppen zichtbaar in de inhoud die opent wanneer de bezoeker in het submenu "Welstandsnota" op de links "Criteria" en "Reclame (voormalige gemeente Haarlemmermeer)" klikt. Dit omvat koppen zoals "Algemene criteria", "Vergunning objectbeschrijving reclame", "Criteria voor

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

reclame-uitingen, anders dan op bedrijventerreinen", enzovoort. Deze tussenkoppen zijn niet als koppen opgemaakt. Op deze pagina is het strong-element gebruikt als alternatief voor een headings-element. Dit is geen correct gebruik van een semantisch em-element.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Op de pagina onder het kopje "Omgevingsplan" ontbreekt de juiste opmaak voor een lijst met drie items. Hetzelfde geldt voor de lijst met twee items onder het kopje "Conceptaanvraag". Inhoud die wordt weergegeven als een lijst, moet als zodanig worden gemarkeerd om een blinde bezoeker dezelfde structuur te bieden als zichtbaar is op de pagina. Bovendien kondigt een schermlezer bij een lijst het aantal items aan voordat deze worden voorgelezen, waardoor de bezoeker weet hoeveel informatie er volgt. Gebruik een lijstelement, zoals <ol> of <ul>, om de items als een geordende of ongeordende lijst weer te geven. Hiermee wordt de structurele informatie ook overgedragen aan hulpsoftware.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/omgevingsbeleid/>

Andere voorbeelden zijn:

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/commissie-omgevingskwaliteit/>

(onder het kopje "Welke regels gelden in mijn omgeving" is er een lijst met drie items)

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

(onder het kopje "Toelichting" staat een bestellijst met drie artikelen)

Op de volgende pagina staat een zijmenu. In het menu zijn de volgende teksten niet gemarkeerd als koppen: "Siriusdreef 18 Hoofddorp", "Bestemmingsplannen", "Welstandsnota" en "Beeldkwaliteitsplannen".

Blinde bezoekers hebben niets aan een (tussen)kop die er wel uitziet als kop, maar die niet als kop is gemarkeerd. Via de koppen op een pagina kunnen gebruikers van hulpsoftware de inhoud scannen of snel naar een bepaalde sectie navigeren. Maar dat kan alleen als de kop ook echt in de code staat. Zijn je koppen alleen visueel als kop vormgegeven (bijvoorbeeld vetgedrukt), maar niet in de code gemarkeerd? Dan ontstaat nog een ander probleem. De structuur van de informatie in de code wijkt dan namelijk af van de visuele structuur. Dit voorkom je door koppen altijd te markeren met het juiste HTML-element, op het juiste kopregelniveau: <h1>, <h2>, <h3>, <h4>, <h5> of <h6>. Meestal kun je het kopregelniveau kiezen via de content-editor in je systeem. De HTML-code voor de kop wordt dan automatisch toegepast.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Op deze pagina staat een zijkolom met invoervelden. Wanneer de bezoeker het formulier indient met onjuiste gegevens of lege velden, verschijnen de foutmeldingen. De foutmeldingen zijn niet gebonden met de invoervelden. Om relatie tussen deze elementen duidelijk te maken aan een schermlezer kan een aria-describedby attribuut worden gebruikt.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Op de pagina wordt in de content, die zichtbaar wordt wanneer een bezoeker op de link "Criteria" klikt in het submenu "Welstandsnota", het em-element gebruikt voor de opmaak van tekst zoals "Relatie tussen vorm, gebruik en constructie", "Relatie tussen bouwwerk en omgeving", "Betekenissen van vormen in sociaal-culturele context", enzovoort. Het em-element heeft een semantische functie en moet alleen worden gebruikt om tekst te benadrukken. Voor visuele opmaak, zoals cursieve tekst, gebruik liever CSS. Pas het stylesheet aan om deze teksten visueel cursief weer te geven zonder het em-element te gebruiken voor puur decoratieve doeleinden.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Op dezelfde pagina verschilt de huidige link in de submenu's uitsluitend in kleur om aan te geven welke pagina actief is. Alleen kleur gebruiken om de actieve pagina te markeren, maakt het voor bezoekers met visuele beperkingen moeilijk om de huidige pagina te herkennen. Gebruik een aanvullende methode om de actieve pagina duidelijk te maken, zoals het toevoegen van `aria-current="true"` aan de actieve link. Dit zorgt ervoor dat slechtziende of blinde bezoekers beter worden ondersteund bij het navigeren door de site.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Het volgende pdf-document heeft geen codes en daardoor is voor hulpsoftware (zoals voorleessoftware) geen informatie beschikbaar om de PDF te interpreteren. Omdat codes ontbreken,

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

kan de PDF niet volledig onderzocht worden (alle succescriteria met betrekking tot de PDF-codelaag, zoals semantische koppen en alternatieve teksten bij afbeeldingen). Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

Uitleg van dit succescriterium

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, dient ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) te worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen. Let in het bijzonder op het volgende:

Gebruik correcte lijstmaak, namelijk `<ul>` voor ongeordende lijsten en `<ol>` voor geordende lijsten. Maak lijstitems op met `<li>` elementen. Gebruik `<dl>`, `<dt>` en `<dd>` voor definitielijsten.

Maak alle koppen correct op, namelijk met `<h1>` tot en met `<h6>` elementen. Gebruik `<caption>` voor de kop van een tabel en `<legend>` voor de kop van een groep (`<fieldset>`) formulervelden.

Uitleg van dit success criterium

Gebruik <table> voor datatabellen. Maak rij- en kolomkoppen op met <th> en datacellen met <td>. Voeg zo nodig het attribuut scope of de attributen id en headers toe om associaties te maken. Zeer eenvoudige datatabellen van 2 kolommen, zonder kolomkoppen hebben geen rijkoppen nodig.

Bied namen aan invoervelden en groepeer bij elkaar horende velden.

SUCCESCRITERIUM 1.3.2 (NIVEAU A)

Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit success criterium.

Op de pagina onder de laatste alinea, die begint met "Heeft u vragen? Neem dan ...", staat inhoud die visueel verborgen is met CSS. Hoewel deze inhoud niet zichtbaar is voor ziende bezoekers, blijft deze toegankelijk voor schermlezers. Als de verborgen inhoud geen unieke of noodzakelijke informatie biedt voor gebruikers van schermlezers, overweeg dan om deze te verwijderen of volledig te verbergen.

Een oplossing is om aria-hidden="true" toe te voegen in combinatie met de gebruikte CSS-techniek, zodat de inhoud ook onzichtbaar is voor schermlezers. Alternatief kan display: none of visibility: hidden worden gebruikt om de inhoud volledig te verbergen voor alle bezoekers, inclusief schermlezergebruikers.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

Uitleg van dit succescriterium

Content dient in een betekenisvolle volgorde in de broncode te staan. De voorleessoftware van blinde bezoekers kan de informatie dan correct voorlezen. Een voorbeeld waarbij dit verkeerd gaat: wanneer op een vraagteken-icoon wordt geklikt, verschijnt visueel naast het icoon een uitleg. Deze informatie staat in de broncode echter onderaan de pagina en niet direct onder het icoon. Hierdoor kan de informatie niet direct worden voorgelezen aan blinde bezoekers.

Voor HTML-pagina's is de leesvolgorde te testen door de website zonder stylesheets te bekijken. In Firefox kan dit door in het menu te gaan naar: Beeld - Paginastijl - Geen Stijl. In Safari voor macOS moet het ontwikkelaar menu toegevoegd in de menu balk. Vervolgens kan daarbinnen de optie "Stijlen uitschakelen" gekozen worden. Het "Ontwikkelaar" menu item tonen: Ga naar "Safari > voorkeuren", in het tabblad algemeen vink de optie "Toon ontwikkelaar menu in de menubalk" aan.

SUCCESCRIERIUM 1.3.3 (NIVEAU A)

Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Instructies mogen niet alleen afhankelijk zijn van vorm, omvang, locatie, oriëntatie of geluid. Meer toelichting:

Vorm:

Denk aan bijvoorbeeld een legenda: informatie door stippellijnen, driehoeken etc. dient ook tekstueel overgebracht te worden.

Omvang:

Bijvoorbeeld: hoe groter een zoekwoord getoond wordt, hoe meer resultaten er voor zijn. Die informatie dient ook tekstueel te worden overgebracht.

Locatie:

'Links vind je gerelateerde artikelen' is bijvoorbeeld niet te begrijpen voor blinde bezoekers, tenzij 'gerelateerde artikelen' ook bovenaan die lijst met artikelen staat.

Symbolen en iconen:

Bied altijd een goed tekstueel alternatief, zodat de informatie ook aan blinde bezoekers kan worden voorgelezen (zie ook succescriterium 1.1.1)

Geluid:

Dit komt niet vaak voor. Denk bijvoorbeeld aan geluid dat

Uitleg van dit success criterium

aangeeft dat een quiz-vraag goed is beantwoord. Deze informatie dient ook tekstueel te worden geboden.

Oriëntatie:

Dit komt ook niet vaak voor. Denk aan bijvoorbeeld een icoon dat schuin een andere betekenis heeft, dan rechtopstaand.

Voor eisen met betrekking tot kleur zie Richtlijn 1.4.

SUCCESCRITERIUM 1.3.4 (NIVEAU AA)

Oriëntatie

De weergave en bediening van content is niet beperkt tot een enkele schermstand, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke schermstand essentieel is.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Voorbeelden waarbij een specifieke schermstand essentieel is, zijn een bankoverschrijving, piano-toepassing, dia's voor een projector of televisie of VR-content (Virtual Reality) waarbij de binaire schermstand niet van toepassing is.

SUCCESCRITERIUM 1.3.5 (NIVEAU AA)

Inputdoel identificeren

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie over de gebruiker wordt verzameld, kan door software worden bepaald wanneer:

- De invoervelden een doel dienen dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor componenten van de gebruikersinterface; en
  - De content wordt geïmplementeerd met technologieën waarmee de verwachte betekenis van de gegevens van het invoerformulier kan worden geïdentificeerd.
-

RICHTLIJN 1.4

Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

SUCCESCRIERIUM 1.4.1 (NIVEAU A)

Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina "Start" onder het kopje "Start" worden links weergegeven in blauwe tekst zonder extra visuele onderscheidingen. Deze links worden alleen door kleur geïdentificeerd, wat het voor mensen met visuele beperkingen of kleurenblindheid moeilijk kan maken om ze als links te herkennen. Voorzie hyperlinks van ten minste één extra visuele aanduiding, zoals onderstreping, om ze duidelijker te onderscheiden en de toegankelijkheid te verbeteren. Dit komt op vele pagina's van het sample voor.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/omgevingsbeleid/>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/commissie-omgevingskwaliteit/>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/downloads/>

In het volgende pdf-document wordt kleur gebruikt om informatie over te brengen.

Op pagina's 6, 22, 46 en andere staat een kaart. Kleur wordt gebruikt om informatie te geven. Zie de legenda en de balken in de grafiek.

Wanneer kleur wordt gebruikt om gebieden aan te geven, kan het voor mensen met kleurenblindheid of andere visuele beperkingen moeilijk zijn om deze gebieden of categorieën te onderscheiden. Er moeten andere visuele indicatoren worden gebruikt om de informatie over te brengen. Dit kunnen bijvoorbeeld datalabels zijn of patronen en vormen die de legenda aan de balken of gebieden koppelen. Zo wordt informatie niet alleen in kleur gegeven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

---

Uitleg van dit succescriterium

Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht.

Voorbeelden:

- Zorg dat een link niet alleen door middel van een ander kleurgebruik herkenbaar is als link, maar tevens door onderstreping of een andere visuele hint.
  - Bied informatie over de verkeerd ingevulde veldjes niet alleen door middel van kleur ("de rode velden zijn verkeerd ingevuld"), maar ook tekstueel.
-

Dit succescriterium richt zich specifiek op kleurperceptie. Andere vormen van perceptie worden behandeld in Richtlijn 1.3 inclusief softwarematige toegang tot kleur en andere codering van visuele presentatie.

SUCCESCRIERIUM 1.4.2 (NIVEAU A)

Geluidsbediening

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Omdat blinde bezoekers met voorleessoftware de website laten voorlezen, kan geluid dat automatisch afspeelt zeer storend zijn. Het beste is om geluid nooit automatisch te laten afspelen. Als dit toch wordt gedaan, zorg er dan voor dat het geluid binnen 3 seconden stopt of dat het gestopt/gepauzeerd kan worden met een knop aan het begin van de pagina. Een knop om het volume zachter te zetten of helemaal uit is ook een goede oplossing.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.3 (NIVEAU AA)

Contrast (minimum)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina met het zijmenu, waar submenu's kunnen worden geopend door op de link "[+]" te klikken, is de tekstkleur van actieve links binnen de submenu's wit op een grijze achtergrond, bijvoorbeeld de link "Kaart". Deze kleurcombinatie heeft een contrastverhouding van 1,8:1, wat te laag is voor goede leesbaarheid. Voor een toegankelijke weergave moet het contrast minimaal 4,5:1 zijn. Overweeg een donkerdere achtergrond of een andere tekstkleur voor de actieve link om het contrast te verbeteren en de leesbaarheid te waarborgen.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535> .

In het volgende PDF-document zijn er contrastproblemen gedetecteerd bij kleine tekst. Pagina 3: De oranje tekst "De nota bestaat uit vier delen. Klik op een knop om direct naar het betreffende deel te gaan." op een witte achtergrond heeft een contrastverhouding van 2,1:1. Deze verhouding is te laag voor voldoende leesbaarheid. Het omgekeerde contrast (witte tekst op een oranje achtergrond) komt ook voor, zoals op pagina 87.

Pagina's 14, 16, 18 en andere: Oranje tekst op een witte achtergrond heeft hier een contrastverhouding van 2,6:1, wat eveneens te laag is.

Pagina 4: De teksten "Klik op een hoofdstuk om verder te lezen." en "Gebruik de knoppen om door het document te navigeren." staan in oranje op een paarse achtergrond, met een contrastverhouding van 2,5:1. Deze combinatie is ook te vinden op pagina's 9, 36, en 77. Het contrast moet minimaal 4,5:1 zijn.

Pagina 6: De oranje tekst "Met het aanklikken van de legendakleuren kunt u de kaartlagen aan en uit zetten." op een

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

grijze achtergrond heeft een contrastverhouding van 4,3:1, wat iets onder de aanbevolen waarde van 4,5:1 ligt.

Pagina 2: Witte tekst "2020" op een oranje achtergrond heeft een contrastverhouding van 2,1:1. Voor grotere teksten is een minimaal contrast van 3,0:1 nodig.

https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

Uitleg van dit succescriterium

Het doel van dit succescriterium is om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Met het gratis programma Contrast Analyser is het mogelijk om het contrast te meten. Meer informatie: www.accessibility.nl/kennisbank/tools/kleurcontrast.

SUCCESCRITERIUM 1.4.4 (NIVEAU AA)

Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voor slechtziende bezoekers is het belangrijk dat de tekst op een pagina moet kunnen worden vergroot tot 200%. Zorg ervoor dat hierbij geen informatie ontbreekt. Bijvoorbeeld wanneer tekst buiten een kader valt en daardoor niet meer te lezen is of wanneer deze buiten beeld komt te staan, zonder dat gescrold kan worden.

De beginschermbreedte waarop we dit SC beoordelen is 1024 pixels voordat we inzoomen. Bij horizontaal scrollende content hanteren we een beginschermhogte van 768 pixels voordat we inzoomen.

SUCCESCRITERIUM 1.4.5 (NIVEAU AA)

Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, wordt tekst gebruikt in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor bezoekers met een visuele beperking is het belangrijk dat tekst met HTML wordt geplaatst en niet op afbeeldingen. Tekst in HTML is namelijk met een eigen stylesheet naar wensen op te maken. In een eigen stylesheet kies je bijvoorbeeld voor- en achtergrondkleur, lettertype of lettergrootte, zodat de tekst aangepast wordt aan jouw wensen.

Een manier waarop dit eenvoudig kan worden getest, is door alles op de webpagina te selecteren (CTRL + a / Cmd + a). Doordat alles geselecteerd wordt, is direct te zien welke tekst op afbeeldingen staat en welke in HTML.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.10 (NIVEAU AA)

Dynamisch aanpassen

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies nadat de gebruiker inzoomt.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op de volgende pagina, wanneer de website wordt bekeken met een schermresolutie van 320 CSS pixels of 1280 bij 1024 en ingezoomd tot 400%, verschijnt een scrollbar in leesrichting (horizontaal).

Er mag niet in de leesrichting te worden gescrold — zelfs niet wanneer het viewport is ingesteld of ingezoomd tot 320 CSS-pixels breed (voor verticaal scrollende inhoud) of 256 CSS-pixels hoog (voor horizontaal scrollende inhoud) — tenzij beide scrollrichtingen essentieel zijn voor het gebruik of de betekenis

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

van de inhoud. Zorg ervoor dat de tekst binnen het beeld blijft. Uitzonderingen zijn tabellen, betekenisvolle afbeeldingen en kaarten. Deze moeten leesbaar blijven en het scrollen binnen deze inhoud is toegestaan.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/>

Uitleg van dit succescriterium

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te scrollen worden weergegeven in twee dimensies voor:

- Verticaal scrolbare content met een breedte gelijk aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrolbare content met een hoogte gelijk aan 256 CSS-pixels;
- Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

320 CSS-pixels zijn gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1280 CSS-pixels bij 400% zoom. Voor webcontent die ontworpen is om horizontaal te scrollen (bijv. verticale tekst), zijn de 256 CSS-pixels gelijk aan een beginbreedte van het weergavekader van 1024 CSS-pixels bij 400% zoom.

Voorbeeld van content die een tweedimensionale lay-out vereisen, zijn afbeeldingen, kaarten, schema's, video's, games,

Uitleg van dit successcriterium

presentaties, gegevenstabellen en interfaces waarbij de werkbalken zichtbaar moeten blijven tijdens het manipuleren van de content.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.11 (NIVEAU AA)

Niet-tekstueel contrast

De visuele weergave van componenten en grafische objecten hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op alle pagina's staan invoervelden. De contrastverhouding tussen de randkleur en de achtergrond van de pagina is 1,6:1. De randkleur van een interactief element zoals een inputveld moet minimaal 3,0:1 contrastverhouding met de achtergrond van de sectie hebben.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Uitleg van dit successcriterium

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- Componenten van de gebruikersinterface
Visuele informatie die vereist is om componenten van de
-

Uitleg van dit success criterium

gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van het component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

- Grafische objecten

Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.12 (NIVEAU AA)

Tekstafstand

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die regelhoogte, regelafstand en woordafstand ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer deze worden ingesteld of gewijzigd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende eigenschappen voor tekststijl ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit wanneer de volgende stijleigenschappen worden ingesteld of gewijzigd:

- Regelhoogte (regelafstand) op ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's op ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (tracking) op ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen woorden op ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

SUCCESSCRITERIUM 1.4.13 (NIVEAU AA)

Content bij aanwijzen of focussen

Wanneer door via de muis of toetsenbord focus aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden specifieke eisen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer of focussen met het toetsenbord aanvullende content zichtbaar wordt en vervolgens weer wordt verborgen, gelden de volgende zaken:

- Sluiten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- Aanwijzen
Wanneer door het aanwijzen met de muisaanwijzer aanvullende content zichtbaar wordt, kan de muisaanwijzer over de aanvullende content wordt verplaatst zonder dat deze verdwijnt;
- Aanhouden
De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de muisaanwijzer of de toetsenbordfocus wordt verplaatst, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Uitzondering: De visuele weergave van de aanvullende content wordt beheerd door de user agent en wordt niet aangepast door de auteur.

Een voorbeeld van aanvullende content die wordt beheerd door de user agent is de knopinfo in werkbalken die wordt gemaakt met behulp van het HTML-kenmerk `title`.

Aangepast knopinfo, submenu's en andere niet-modale pop-ups die worden weergegeven bij het aanwijzen met de muisaanwijzer

---

Uitleg van dit success criterium

of focussen met het toetsenbord, zijn voorbeelden van aanvullende content waarop dit criterium van toepassing is.

PRINCIPE 2

Bedienbaar

componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

RICHTLIJN 2.1

Toetsenbordtoegankelijke

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

SUCCESCRITERIUM 2.1.1 (NIVEAU A)

Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina met het zijmenu kan een bezoeker het eerste menu-item "Siriusdreef 18 Hoofddorp" openen door op de link "[+]" te klikken, waarna extra inhoud zichtbaar wordt en de kaart wordt weergegeven. Door direct op het tekst-element "Siriusdreef 18 Hoofddorp" te klikken, wordt de kaart vervangen door inhoud onder het kopje "Toelichting". Deze functionaliteit is echter alleen toegankelijk via een muisklik en kan niet worden geactiveerd met een toetsenbord, waardoor deze ontoegankelijk is voor gebruikers die afhankelijk zijn van toetsenbordnavigatie.

Om de toegankelijkheid te verbeteren, zorg ervoor dat het element "Siriusdreef 18 Hoofddorp" ook via het toetsenbord kan worden geactiveerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit op de website dient bediend te kunnen worden met het toetsenbord.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website alleen te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes) om door de website te navigeren.

SUCCESCRITERIUM 2.1.2 (NIVEAU A)

Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Het mag nooit zo zijn dat een bezoeker "vast" komt te zitten, wanneer hij of zij met het toetsenbord navigeert. Denk bijvoorbeeld aan een menu, waar men niet meer uit kan 'tabben'.

Dit succes criterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

SUCCESSCRITERIUM 2.1.4 (NIVEAU A)

Sneltoetsen tekentoets

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, kan de sneltoets worden uitgezet of opnieuw worden toegewezen aan bijv. Ctrl of Alt toets.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofd- kleine letters), interpunctietekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Uitzetten
Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- Opnieuw toewijzen
Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- Alleen actief bij focus
De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer op dat betreffende component wordt gefocust.

RICHTLIJN 2.2

Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

SUCCESSCRITERIUM 2.2.1 (NIVEAU A)

Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Als een bezoeker beperkt de tijd heeft om iets te lezen of de doen op de pagina, dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit succescriterium is vooral belangrijk voor blinde en cognitief beperkte bezoekers. Let in het bijzonder op:

Formulieren:

Als de sessie binnen een bepaalde tijd verloopt, dient deze te kunnen worden uitgezet, aangepast of verlengd.

Banners, sliders, scrollende content:

Beweging moet kunnen worden gepauzeerd, zodat de bezoeker de tijd heeft om de informatie te lezen / functionaliteit te bedienen.

Refresh:

Voorkom dat de pagina automatisch ververs na een bepaalde tijd.

Dit succescriterium moet in samenhang met Succescriterium 3.2.1 worden beschouwd, dat limieten stelt aan veranderingen van content of context als gevolg van een gebruikersactie.

SUCCESCRIERIUM 2.2.2 (NIVEAU A)

Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende content, kan bezoekers afleiden bij het gebruik van de rest van de pagina. Voorkom dit type content of bied de mogelijkheid om de beweging te stoppen of te pauzeren.

Voor eisen gerelateerd aan knipperende of flitsende content zie Richtlijn 2.3.

RICHTLIJN 2.3

Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

SUCCESCRITERIUM 2.3.1 (NIVEAU A)

Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Voorkom sterk flitsende content. Dit kan epilepsie aanvallen veroorzaken bij sommige bezoekers.

RICHTLIJN 2.4

Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

SUCCESCRITERIUM 2.4.1 (NIVEAU A)

Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's van de website ontbreken skiplinks.

Er moet een methode zijn om navigatie en andere pagina-elementen die op verschillende webpagina's worden herhaald, over te slaan. Een skiplink is een mechanisme om blokken met herhalende inhoud te omzeilen. Een skiplink moet de eerste link op

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit success criterium.

de pagina zijn. Hij kan verborgen zijn, maar moet zichtbaar worden zodra hij focus krijgt.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Uitleg van dit success criterium

Zorg ervoor dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de hoofdcontent kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de hoofdcontent leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt. Zie onze website als voorbeeld: www.accessibility.nl

SUCCESSCRITERIUM 2.4.2 (NIVEAU A)

Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de volgende pagina is de titel van de webpagina "Siriusdreef 18 - Omgevingsviewer Haarlemmermeer01", wat geen adequate beschrijving geeft van de inhoud van de pagina.

In het <title>-element van elke pagina moet een tekst staan die de inhoud van de pagina beschrijft, bij voorkeur gevolgd door de naam van de organisatie. Hierdoor begrijpen bezoekers beter waar de pagina over gaat. Deze tekst wordt bovendien ook getoond in de tab van de browser. Met een duidelijke beschrijving kunnen gebruikers makkelijker navigeren tussen verschillende pagina's. Zet een duidelijke tekst in het <title>-element van de pagina, die de inhoud van de pagina beschrijft.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Het volgende pdf-document heeft geen titel. Elk PDF-document moet een titel bevatten die een korte beschrijving geeft van de inhoud van het bestand. Dit is vooral belangrijk voor gebruikers van schermlezers om hen te helpen beter te navigeren tussen verschillende documenten. De titel kan worden ingesteld via de bestandseigenschappen van het PDF-bestand en moet ook zo worden geconfigureerd dat deze in de titelbalk wordt weergegeven in plaats van de bestandsnaam, wat nu het geval is.

https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

Uitleg van dit successcriterium

Bied een duidelijke, beschrijvende titel voor webpagina's. Gebruik hiervoor in HTML het title element. Een goede titel is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen. Het biedt een belangrijk hulpmiddel bij het navigeren door de website; men weet direct waar een pagina over gaat.

SUCCESCRITERIUM 2.4.3 (NIVEAU A)

Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit successcriterium.

Op de pagina met de zijkolom en invoervelden verschijnen foutmeldingen direct zonder de pagina te herladen wanneer bezoekers het formulier indienen met onjuiste gegevens of lege velden. De focus wordt echter niet automatisch naar de eerste foutmelding gestuurd, waardoor toetsenbordgebruikers moeten terug navigeren om bij de foutmelding te komen. Om dit probleem op te lossen, moet de focus automatisch worden verplaatst naar de eerste foutmelding zodra deze verschijnt. Dit helpt gebruikers om onmiddellijk op de hoogte te zijn van fouten en deze direct te corrigeren.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Op de startpagina landt de focus na de link "contact" op onzichtbare links. Dit maakt de focusvolgorde verwarrend en

---

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

onlogisch voor toetsenbordgebruikers. De focus mag alleen terechtkomen op zichtbare en interactieve elementen, zodat gebruikers niet per ongeluk onzichtbare elementen activeren. Door te zorgen dat alleen zichtbare elementen focus krijgen, blijft de navigatie intuïtief en logisch.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

In het zijmenu op de kaartpagina bevinden zich verborgen submenu's die kunnen worden geopend door op de link "[+]" te klikken. Wanneer een gebruiker met het toetsenbord een submenu opent, blijft de focus echter op de hoofdnavigatie-items in plaats van automatisch naar de submenu-inhoud te verschuiven. Dit dwingt gebruikers om "Shift + Tab" te gebruiken om terug te navigeren en de nieuwe inhoud te bekijken. Om dit te verbeteren, kan de focus automatisch worden verplaatst naar het eerste item in het submenu zodra het wordt geopend. Zo wordt de toegankelijkheid verhoogd en wordt de nieuwe inhoud direct toegankelijk voor gebruikers.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Uitleg van dit successcriterium

Zorg dat de tabvolgorde door webpagina's logisch is, wanneer men met het toetsenbord navigeert. Als bijvoorbeeld een lightbox wordt geopend, dient de toetsenbordfocus direct in de lightbox te komen en dient niet uit de lightbox getabt te kunnen worden, voordat deze is afgesloten. Een ander voorbeeld: een knop met 'Meer opties' klapt uit, de opties verschijnen eronder. Als echter

Uitleg van dit success criterium

verder wordt getapt, is de eerste optie niet het eerstvolgende item dat toetsenbordfocus ontvangt.

SUCCESSCRITERIUM 2.4.4 (NIVEAU A)

Linkdoel (in context)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit success criterium.

Op alle pagina's in de header is er een link met een logo die momenteel geen linkdoel heeft. Om deze link toegankelijk te maken, moet deze voorzien zijn van een beschrijving van het linkdoel. Dit kan worden gerealiseerd door tekst die alleen zichtbaar is voor de schermlezer, zoals een aria-label.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Op de startpagina, onder de laatste alinea die begint met "Heeft u vragen? Neem dan ...", staat visueel verborgen inhoud met links die de toegankelijke namen "[GK1]", "[GK2]" en "[GK3]" hebben. Deze namen geven echter geen duidelijke beschrijving van het doel of de bestemming van de links, wat verwarrend kan zijn voor gebruikers van schermlezers. Elke link moet worden voorzien van een betekenisvolle naam die het specifieke doel duidelijk maakt, zoals "Document inzage Gemeentekantoor 1", om de toegankelijkheid te verbeteren.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

Op de kaartpagina bevat het zijmenu links, weergegeven als "[+]" om submenu's te openen, die veranderen in "[-]" wanneer het submenu open is. Voor schermlezers zijn de namen "[+]" en "[-]" niet beschrijvend genoeg om het doel van de links duidelijk te maken. Gebruik in plaats daarvan beschrijvende namen zoals "Open submenu Siriusdreef 18" en "Sluit submenu Siriusdreef 18" om het doel van de link helder te maken. Toegankelijke namen die de specifieke actie van elke link beschrijven, verbeteren de ervaring voor schermlezergebruikers en vermijden verwarring.

Op dezelfde pagina bevatten de submenu's meerdere links met de tekst "Kaart" die verschillende functies hebben. Het gebruik van dezelfde tekst voor links met verschillende functionaliteiten kan verwarrend zijn voor schermlezers, omdat niet duidelijk is welke actie elke link uitvoert. Door unieke, beschrijvende namen te geven, zoals "Kaart: Siriusdreef" of "Kaart: Procedure-informatie", wordt het doel van elke link duidelijker voor gebruikers van schermlezers, wat de toegankelijkheid van de navigatie verder verbetert.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Uitleg van dit succescriterium

Bied een duidelijke linktekst, die aangeeft waar de link naartoe verwijst. Wees voorzichtig met links als 'klik hier' en 'lees verder'. Deze zijn alleen toegestaan, wanneer de omliggende context voldoende extra toelichting biedt. Denk hierbij aan de zin waar de

Uitleg van dit successcriterium

link in staat of de kolomkop in een tabel. Het beste is echter om de linktekst zelf duidelijk genoeg te maken, zodat een blinde bezoeker direct weet waar een link naartoe verwijst, wanneer hij van link naar link 'springt'.

SUCCESCRITERIUM 2.4.5 (NIVEAU AA)

Meerdere manieren

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Een uitzondering is een formulier of test die uit meerdere stappen bestaat: de stappen na de eerste pagina hoeven niet op een andere manier bereikbaar te zijn. Dit successcriterium helpt bezoekers met verschillende type beperkingen om content op de website te kunnen vinden.

SUCCESCRITERIUM 2.4.6 (NIVEAU AA)

Koppen en labels

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

De koppen en labels (in een formulier) dienen altijd een goede beschrijving te bieden van het doel of onderwerp. Dit is belangrijk voor bezoekers met verschillende beperkingen: goede koppen en labels zijn essentieel om de content (snel) te kunnen begrijpen. Blinde bezoekers kunnen bijvoorbeeld een overzicht opvragen van alle koppen op de pagina en op die manier snel een beeld krijgen van de inhoud.

Voorbeeld: een kop als "Meer informatie" kan een betere beschrijving krijgen. Bijvoorbeeld "Meer informatie over voorleessoftware".

SUCCESCRITERIUM 2.4.7 (NIVEAU AA)

Focus zichtbaar

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat altijd visueel zichtbaar is waar de toetsenbordfocus zich bevindt, wanneer met het toetsenbord wordt genavigeerd.

Dit succescriterium kan getoetst worden door de gehele website enkel te bedienen met het toetsenbord. Gebruik de toetsen 'Tab', 'Enter', 'Spatie' en in sommige gevallen de pijltoetsen (bijvoorbeeld bij keuzerondjes in een formulier) om door de website te navigeren.

RICHTLIJN 2.5

Inputmodaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te gebruiken met andere inputs dan alleen het toetsenbord.

SUCCESCRITERIUM 2.5.1 (NIVEAU A)

Bewegingen aanwijzer

Als gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kunnen deze in principe ook worden bediend worden met een enkele aanwijzer.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Alle functionaliteit waar bij de bediening gebruik wordt gemaakt van multipoint- of padgebaseerde bewegingen, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerde beweging, tenzij een multipoint- of padgebaseerde beweging essentieel is.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

SUCCESCRIERIUM 2.5.2 (NIVEAU A)

Annulering aanwijzer

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, gelden diverse beperkingen in het toewijzen aan functies de functies omlaag, afbreken, en ongedaan maken.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste een van de volgende zaken:

- Geen gebeurtenis omlaag
De gebeurtenis omlaag van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- Afbreken of ongedaan maken
De functie wordt voltooid door de gebeurtenis omhoog en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken wanneer deze is voltooid;
- Ongedaan maken met gebeurtenis omhoog
Met de gebeurtenis omhoog kan elk resultaat van de voorgaande gebeurtenis omlaag ongedaan worden gemaakt;
- Essentieel
Het voltooiën van de functie met de gebeurtenis omlaag is essentieel.

Functies die het indrukken van een toets op het toetsenbord of het numeriek toetsenbord nabootsen, worden als essentieel beschouwd.

Deze eis is van toepassing op webcontent die acties met de aanwijzer interpreteert (dus dit geldt niet voor acties die vereist zijn om de user agent of hulptechnologie te bedienen).

SUCCESSCRITERIUM 2.5.3 (NIVEAU A)

Label in naam

Een component met een label dat tekst of afbeeldingen van tekst bevat, bevat de naam met de tekst die visueel wordt weergegeven.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Een best practice is om de naam te laten beginnen met de tekst van het label.

SUCCESCRITERIUM 2.5.4 (NIVEAU A)

Bewegingsactivering

Functionaliteit door middel van beweging van een apparaat of gebruiker, kan in principe ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of gebruiker, kan ook worden bediend met

---

Uitleg van dit success criterium

componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- Ondersteunde interface
De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
  - Essentieel
De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig.
-

PRINCIPE 3

Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

RICHTLIJN 3.1

Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

SUCCESCRITERIUM 3.1.1 (NIVEAU A)

Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

In de metagegevens van de volgende PDF is de taal niet ingesteld.

De taal hoort ingesteld te worden, zodat hulpsoftware de informatie uit het bestand met de juiste uitspraakregels kan worden voorgelezen. Dit kan worden ingesteld via de bestandseigenschappen.

https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

Uitleg van dit success criterium

Geef de belangrijkste taal van pagina's aan, zodat voorleessoftware van blinde bezoekers de informatie op de pagina correct kan voorlezen.

Voor HTML pagina's dient de taal aangegeven te worden met een 'lang' attribuut:

```
<html lang="nl">
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<html xml:lang="nl" lang="nl">
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy". Zie voor overige taalcodes: <http://xml.coverpages.org/iso639a.html>

SUCCESCRITERIUM 3.1.2 (NIVEAU AA)

Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinsdelen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Wanneer ergens een andere taal wordt gebruikt dan de basistaal van de pagina (zie successcriterium 3.1.1), dient hiervoor in de code een taalwisseling te worden aangegeven. Dan kan voorleessoftware van blinde bezoekers die informatie op de juiste manier voorlezen. Het gaat bij dit successcriterium om zinsdelen of zinnen. Voor 1 woord hoeft geen taalwisseling aangegeven worden. Als een heel menu een andere taal heeft, dient hiervoor wel een taalwisseling te worden aangegeven.

Voor HTML pagina's dient de taalwisseling aangegeven te worden met een 'lang' attribuut. Bijvoorbeeld:

```
<p>Hieronder volgt de informatie in het Engels:</p>  
<p lang="en">First, there is...</p>
```

Gebruik op XHTML pagina's zowel het xml:lang als het lang attribuut:

```
<p xml:lang="en" lang="en">First, there is...</p>
```

De taalcodes voor veelgebruikte talen: Engels: "en" of "en-US", Duits: "de", Frans: "fr", Fries: "fy".

RICHTLIJN 3.2

Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

SUCCESSCRITERIUM 3.2.1 (NIVEAU A)

Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer onderdelen van de interface toetsenbord focus krijgen (dus wanneer er nog niet op wordt geklikt). Denk aan bijvoorbeeld links, knoppen en formulier invoervelden.

SUCCESCRITERIUM 3.2.2 (NIVEAU A)

Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat geen grote wijzigingen plaatsvinden, wanneer iets ingevoerd of veranderd wordt in een formulier invoerveld.

Uitleg van dit successcriterium

Voorbeelden van grote wijzigingen: de pagina ververst, er wordt een nieuw venster geopend of de pagina verandert zodanig, dat deze een andere betekenis heeft gekregen.

SUCCESCRITERIUM 3.2.3 (NIVEAU AA)

Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Zorg voor een consistente navigatie: toon menu's, links en zoekvelden die op meerdere pagina's voorkomen altijd op dezelfde plaats.

SUCCESCRITERIUM 3.2.4 (NIVEAU AA)

Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit succescriterium

Een onderdeel van de interface, dient altijd met dezelfde naam te worden aangeduid. Let er bijvoorbeeld op dat een contactpagina in het menu niet de ene keer 'contact' en de andere keer 'vraag stellen' wordt genoemd.

RICHTLIJN 3.3

Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

SUCCESCRITERIUM 3.3.1 (NIVEAU A)

Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op deze pagina staat een zijkolom met een formulier. Als het formulier leeg of met ongeldige gegevens wordt ingevuld, verschijnt er een foutmelding: "Vul een adres of postcode in. Vul een huisnummer in.". Dit is een instructie, geen foutmelding.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Een goede foutmelding geeft aan waar de fout zit en bevat tekst die aangeeft dat er een fout is gemaakt. In de meeste gevallen bevat een foutmelding een ontkenning. Een voorbeeld van een goede foutmelding is "Het veld is niet (goed) ingevuld."

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/>

Uitleg van dit succescriterium

Zorg voor goed identificerende foutmeldingen, wanneer een formulier niet kan worden verstuurd. Verwijs tekstueel naar het invoerveld dat niet correct is ingevuld. Vermijd woorden als 'dit veld is verkeerd ingevuld'. Voor blinde bezoekers is het namelijk beter om concreet de naam van het veld te noemen.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:
www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

SUCCESCRITERIUM 3.3.2 (NIVEAU A)

Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Bied bij formulier invoervelden duidelijke labels en instructies, zodat het voor alle bezoekers duidelijk is wat ingevuld dient te worden. Instructie dienen zowel voor ziende bezoekers als voor blinde bezoekers te achterhalen zijn.

Zie voor meer informatie ons artikel over formulieren:
www.accessibility.nl/kennisbank/artikelen/toegankelijke-formulieren-in-webrichtlijnen-2

SUCCESCRITERIUM 3.3.3 (NIVEAU AA)

Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit successcriterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit successcriterium

Indien mogelijk is het goed om suggesties te bieden, wanneer een formulier verkeerd is ingevuld. Probeer naast een goed identificerende foutmelding (zie successcriterium 3.3.1), dus ook een suggestie ter verbetering te bieden. Dit mag een algemene suggestie zijn.

Uitleg van dit success criterium

Bijvoorbeeld: "controleer of het e-mailadres het volgende formaat heeft: naam@domein.nl".

Een concretere suggestie: een suggestie als: "bedoelde u de plaats 'Leiden?', als 'Lieden' is ingevoerd. Hoewel dit heel goed is, hoeven suggesties uiteraard niet altijd zo concreet geboden te worden.

SUCCESSCRITERIUM 3.3.4 (NIVEAU AA)

Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken:

De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit success criterium.

Er zijn geen problemen gevonden.

Uitleg van dit success criterium

Zorg voor foutpreventie bij formulieren voor wettelijke verplichtingen, financiële transacties, het aanpassen van persoonsgegevens in een database of het doorgeven van testuitslagen. Bied gebruikers bijvoorbeeld voor het uiteindelijke versturen van zo'n formulier de mogelijkheid om de gegevens te controleren en aan te passen.

PRINCIPE 4

Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën

RICHTLIJN 4.1

Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

SUCCESCRITERIUM 4.1.2 (NIVEAU A)

Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op alle pagina's in de header is een link met een logo aanwezig, maar deze link heeft geen toegankelijke naam. Hierdoor blijft de bestemming van de link onbekend voor blinde of slechtziende gebruikers die afhankelijk zijn van schermlezers. Om dit probleem te verhelpen, moet aan de link een toegankelijke naam worden toegevoegd die duidelijk het doel van de link beschrijft, bijvoorbeeld door een aria-label toe te voegen.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina met het formulier in de zijkolom worden foutmeldingen weergegeven boven het formulier wanneer het met ongeldige of lege gegevens wordt verzonden. De invoervelden met fouten missen echter het attribuut `aria-invalid="true"`, dat schermlezers informeert dat een veld niet voldoet aan de vereisten of dat een verplicht veld leeg is. Door `aria-invalid="true"` toe te voegen aan elk invoerveld met ongeldige gegevens, kunnen gebruikers met schermlezers direct herkennen welke velden moeten worden gecorrigeerd.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>

Op de kaartpagina met het zijmenu kan een bezoeker door op de link "[+]" in het menu-item "Siriusdreef 18 Hoofddorp" te klikken extra inhoud openen, waarna de kaart wordt weergegeven. Als alternatief kan de kaart worden vervangen door inhoud onder het kopje "Toelichting" door direct te klikken op het interactieve element met de tekst "Siriusdreef 18 Hoofddorp". Dit interactieve element heeft echter geen specifieke rol, waardoor het niet duidelijk is voor schermlezers dat dit element interactief is. Door een rol zoals `role="button"` toe te voegen, kunnen schermlezers gebruikers adequaat informeren over de functionaliteit van dit element.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Op de pagina met het zijmenu bevinden zich secties met verborgen inhoud, waarbij links worden weergegeven als "[+]" om de submenu's te openen. Wanneer de submenu's geopend zijn, veranderen deze links naar "[-]". Voor schermlezers is echter niet duidelijk of een submenu open of gesloten is, wat verwarrend kan zijn voor gebruikers die afhankelijk zijn van deze technologie. Om

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

dit probleem op te lossen, kan aan de links die de submenu's openen en sluiten het attribuut aria-expanded worden toegevoegd. Dit attribuut moet worden ingesteld op aria-expanded="true" wanneer het submenu open is en op aria-expanded="false" wanneer het gesloten is.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>

Uitleg van dit succescriterium

Zorg ervoor dat de naam en rol van onderdelen van de interface door software te begrijpen zijn. Zo is bijvoorbeeld bij `<a href="http://www.accessibility.nl"> Homepage Accessibility</a>` de rol: link en de naam: 'Homepage Accessibility'. Wanneer echter een afbeelding wordt gebruikt (met JavaScript klikbaar gemaakt) in plaats van een "`<a href=...`", zou de rol niet te achterhalen zijn door software en kan bijvoorbeeld aan blinde bezoekers niet worden voorgelezen dat het hier een link betreft.

Voor formulier invoervelden dienen ook de toestanden, eigenschappen en/of waarden door software bepaald te kunnen worden. Dit kan verkeerd gaan, wanneer JavaScript op een foutieve manier wordt toepast.

Meer informatie over het aangeven van de naam, rol, waarde en toestand van HTML elementen: www.w3.org/TR/2012/NOTE-WCAG20-TECHS-20120103/H91

SUCCESCRIERIUM 4.1.3 (NIVEAU AA)

Statusberichten

In content kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol of eigenschappen, zodat de berichten aan de gebruiker getoond kunnen worden zonder dat deze de focus krijgen.

De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Op de pagina met het formulier in de zijkolom verschijnen foutmeldingen wanneer het formulier leeg of met ongeldige gegevens wordt ingediend. Deze foutmeldingen worden momenteel niet automatisch aangekondigd aan schermlezergebruikers, waardoor bezoekers die blind zijn geen melding ontvangen omdat de focus op de knop "Zoeken" blijft staan. Om dit probleem op te lossen, moet het attribuut `aria-live="polite"` worden toegevoegd aan de foutmeldingen. Dit zorgt ervoor dat de melding automatisch wordt voorgelezen zodra deze verschijnt, zonder de focus van de gebruiker te verplaatsen.

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/>

Op alle pagina's bevat het formulier een invoerveld met de naam "Adres of postcode". Wanneer een gebruiker een zoekterm zoals "143" invoert, verschijnt er een lijst met suggesties. Dit is een statusbericht omdat het informatie biedt over de resultaten van de invoeractie, maar zelf geen focus ontvangt. Om schermlezers deze statusinformatie correct te laten voorlezen, moet het statusbericht worden voorzien van `role="status"`. Deze toevoeging stelt schermlezers in staat om de informatie van het statusbericht automatisch aan de gebruiker aan te kondigen. Zie de volgende W3C-richtlijn voor meer informatie over deze techniek:

<https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques/aria/ARIA19>

<https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/>

Uitleg van dit successcriterium

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software worden bepaald met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen laten zien zonder dat ze de focus krijgen.

Onderzoeksgegevens

Opdrachtgever

Gemeente Haarlemmermeer

Type onderzoek

AA

Onderzoeksdatum

18 november 2024

Norm

De website is getest op basis van de WCAG 2.1 richtlijnen.

Evaluatiemethode

Voor deze audit is de WCAG-EM evaluatiemethode gebruikt.

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart> .
- Niet de kaarten of kaarteringsdiensten (uitzondering voor de overheid).

Tussen haken staat de motivering om een gedeelte al dan niet mee te nemen. Zie voor meer informatie de evaluatiemethode.

Steekproef

De steekproef bevat de volgende 10 pagina's.

- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/start/>

- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/omgevingsbeleid/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/commissie-omgevingskwaliteit/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/begrippen/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/downloads/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/contact/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/proclaimer/>
- <https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/kaart/?ac=81d677e8b162489982fe594973ca1535>
- https://haarlemmermeer01.omgevingsviewer.nl/Data/Gemeenten/Haarlemmermeer01/Modules/TekstPagina/Front/bestanden/_specifiek/M_400b4cf9-180e-45f6-ade1-02709ed1fc9a/Nota%20uiterlijk%20van%20bouwwerken%20haarlemmermeer%202020.pdf

Gebruikte technieken

Bij deze audit is er vanuit gegaan dat alle door het W3C gepubliceerde technieken door toegankelijkheid worden ondersteund.

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

Gebruikte browsersversies voor dit onderzoek

- Google Chrome, versie 129 (primair)
- Mozilla Firefox, versie 130
- Apple Safari, versie 17.1
- PAC 2021, software om pdf's te testen
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox
- VoiceOver in combinatie met Apple Safari

Afhankelijke technologie

- HTML5
- CSS

- ECMAScript 5
- DOM
- SVG
- WAI-ARIA
- PDF